

Henkilöstön kokemuksia liikkumisen edistämisestä varhaiskasvatuksessa

Katariina Kämpö, Tuomas Kukko & Katja Rajala

Liikkuva varhaiskasvatus -kysely varhaiskasvatuksen henkilöstölle syksyllä 2024

Kyselyn tarkoituksena oli selvittää henkilöstön näkemyksiä ja kokemuksia liikkumisen edistämisestä varhaiskasvatuksessa sekä saada tietoa Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta.

Kyselylinkki välitettiin Liikkuva varhaiskasvatus -kuntakoordinaattoreiden kautta varhaiskasvatuksen henkilöstölle ja sitä jaettiin myös Liikkuvan varhaiskasvatuksen uutiskirjeessä ja sosiaalisessa mediassa.

Kyselyn teemat:

- Osaaminen ja koulutustarpeet
- Henkilöstön suhtautuminen liikkumisen edistämiseen varhaiskasvatuksessa
- Kokemukset Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta
- Henkilöstön hyvinvointi työssä

Vastaajien taustatiedot 1/2

Vastaajia

1222 hlöä

121 kunnasta

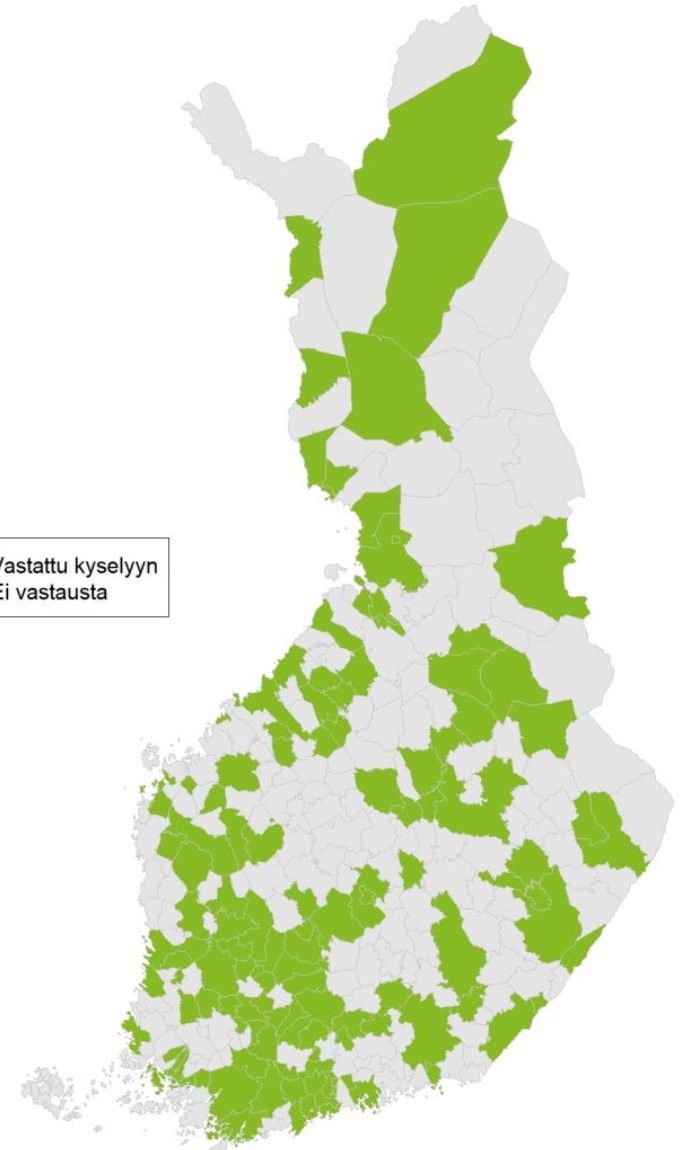
Sukupuoli

Nainen	97 %
Mies	2 %
En halua kertoa	1 %

Työskentelen...

päiväkodissa	92 %
perhepäivähoidossa	6 %
avoimessa varhaiskasvatuksessa	2 %

■ Vastattu kyselyyn
□ Ei vastausta

Vastaajien taustatiedot 2/2

Toimenkuva	N
Varhaiskasvatuksen opettaja	532
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	506
Päiväkodin/varhaiskasvatusyksikön johtaja tai varajohtaja	53
Perhepäivähoitaja	47
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	18
Varhaiskasvatuksen sosionomi	14
Muu työntekijä	52

Muiden työntekijöiden joukossa oli avustajia, ohjaajia, laitoshuoltajia, päiväkotiapulaisia, ryhmäavustajia ja ryhmäperhepäivähoitajia

Ryhmässäni on...

ulkomaalaistaustaisia lapsia 56 %

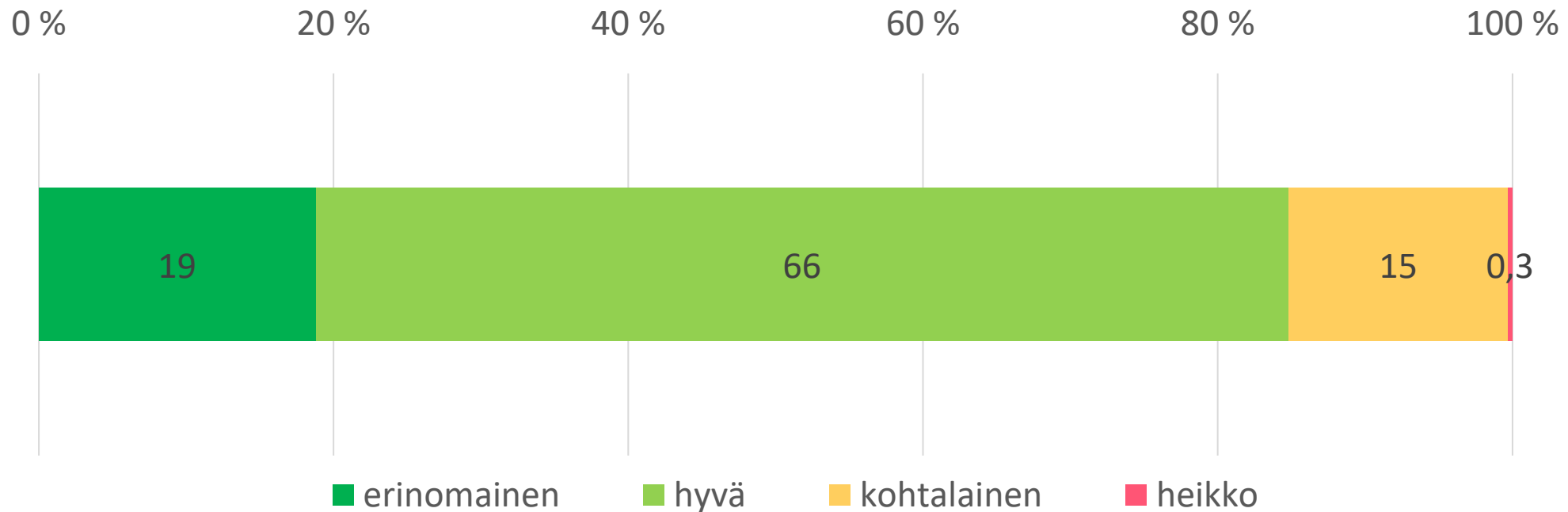
lapsia, joilla on toimintarajoitteita 17 %

37 % vastaajista kuuluu yksikkönsä Liikkuva varhaiskasvatus -tiimiin

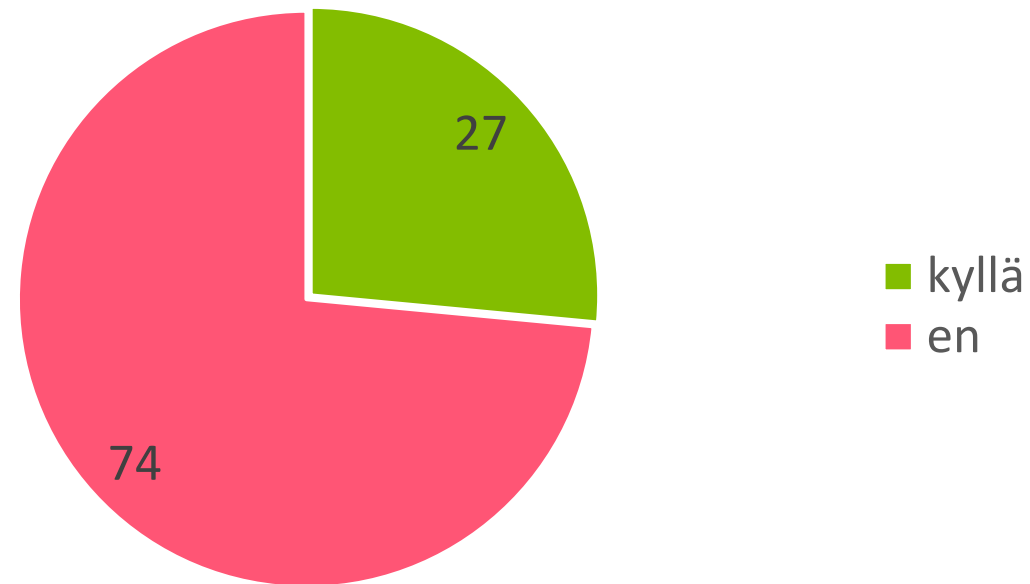

Osaaminen ja koulutustarpeet lasten liikkumiseen liittyen

Millaiseksi arvioit oman osaamisesi lasten liikkumiseen liittyen?

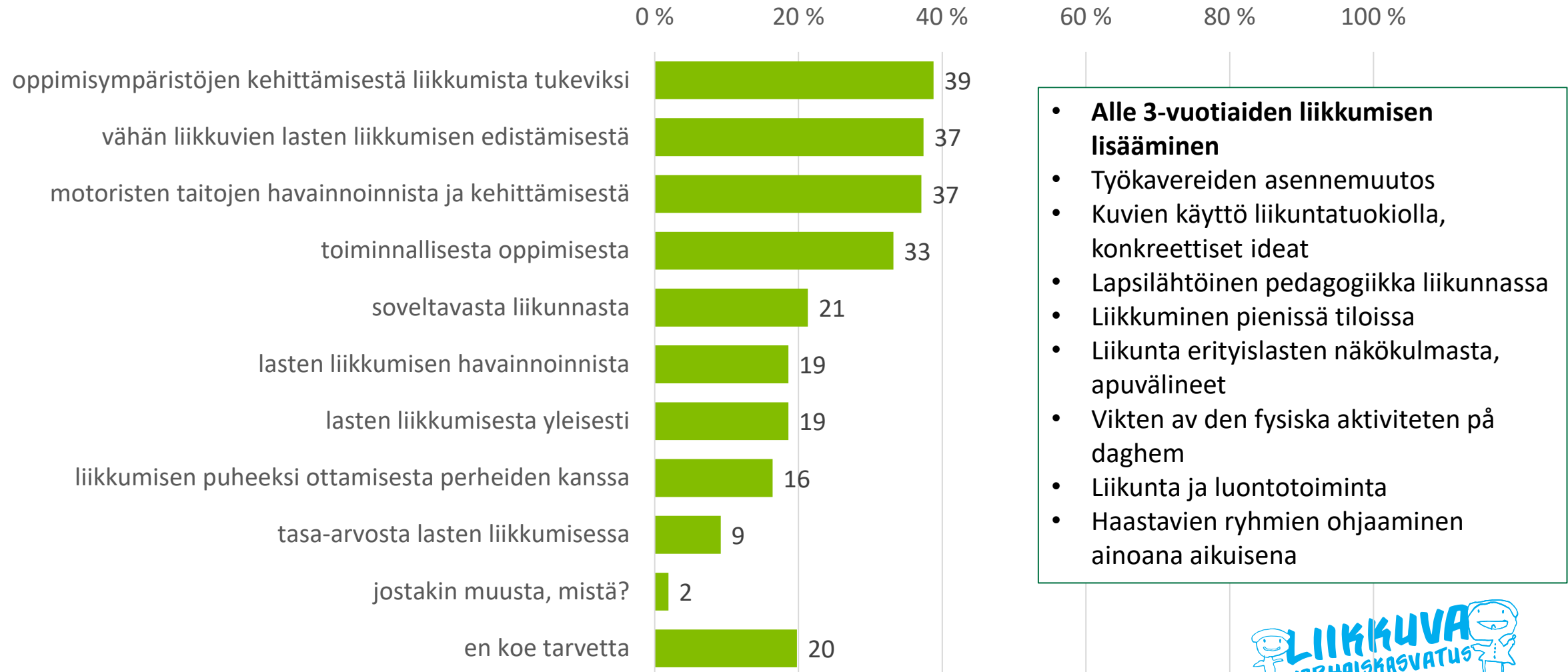

Oletko osallistunut viimeisen kahden vuoden aikana liikunta-aiheiseen koulutukseen?

Koulutuksen tarve

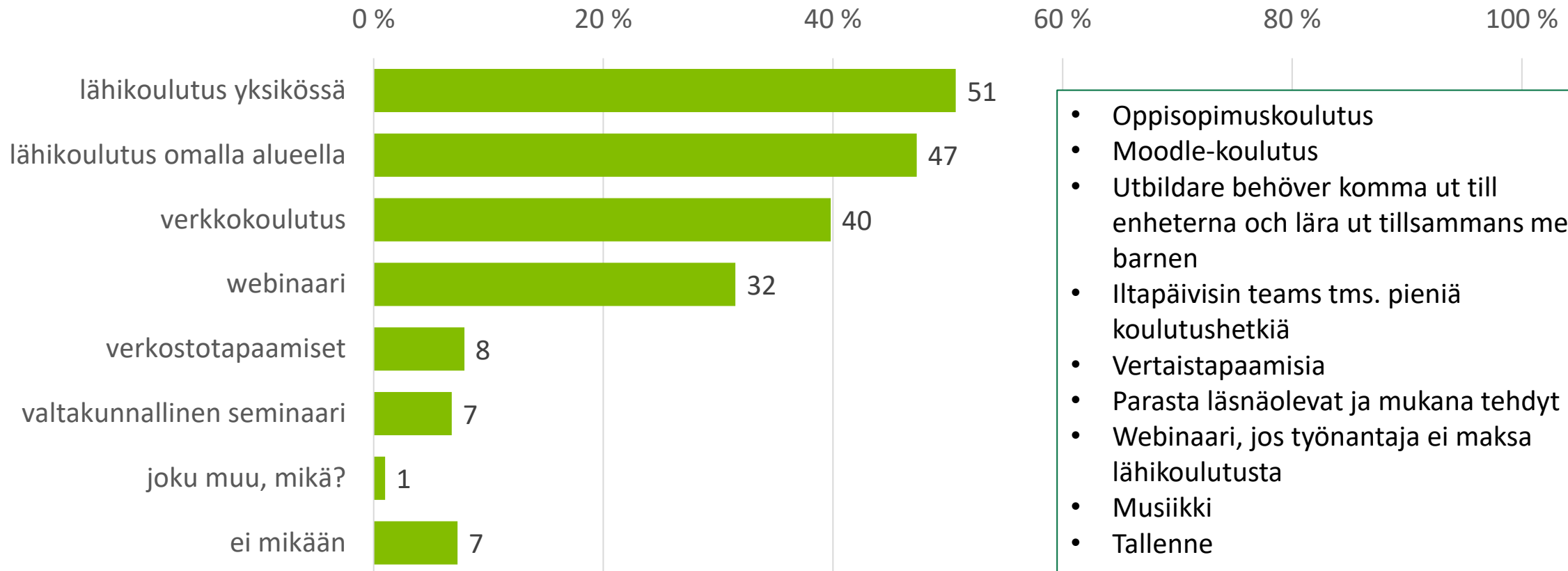
Koetko tarvitsevasi koulutusta...

- **Alle 3-vuotiaiden liikunnan lisääminen**
- Työkavereiden asennemuutos
- Kuvien käyttö liikuntatuokiolla, konkreettiset ideat
- Lapsilähtöinen pedagogiikka liikunnassa
- Liikunta pienissä tiloissa
- Liikunta erityislasten näkökulmasta, apuvälineet
- Vikten av den fysiska aktiviteten på daghem
- Liikunta ja luontotoiminta
- Haastavien ryhmien ohjaaminen ainoana aikuisena

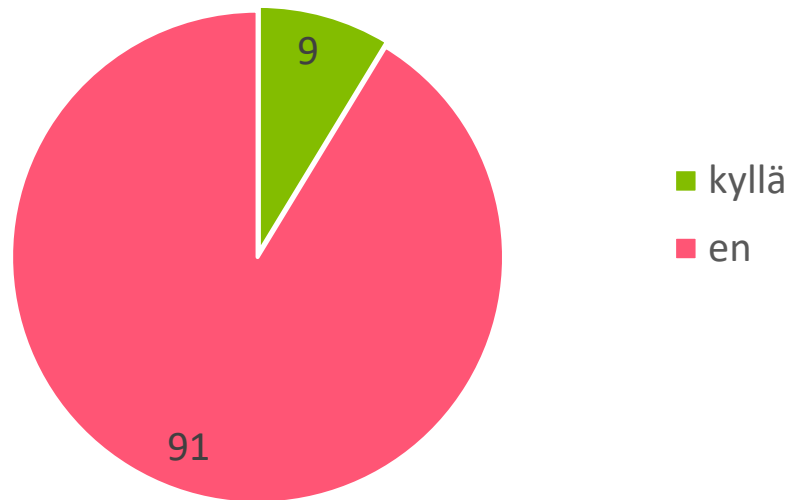
Mikä olisi sinulle mieluisin koulutustapa?

- Oppisopimuskoulutus
- Moodle-koulutus
- Utbildare behöver komma ut till enheterna och lära ut tillsammans med barnen
- Iltapäivisin teams tms. pieniä koulutushetkiä
- Vertaistapaamisia
- Parasta läsnäolevat ja mukana tehdyt
- Webinaari, jos työnantaja ei maksa lähikoulutusta
- Musiikki
- Tallenne

Vertaistuen tarve

Koetko tarvitsevasi vertaistukea paikallisen tai alueellisen verkostotyön kautta?

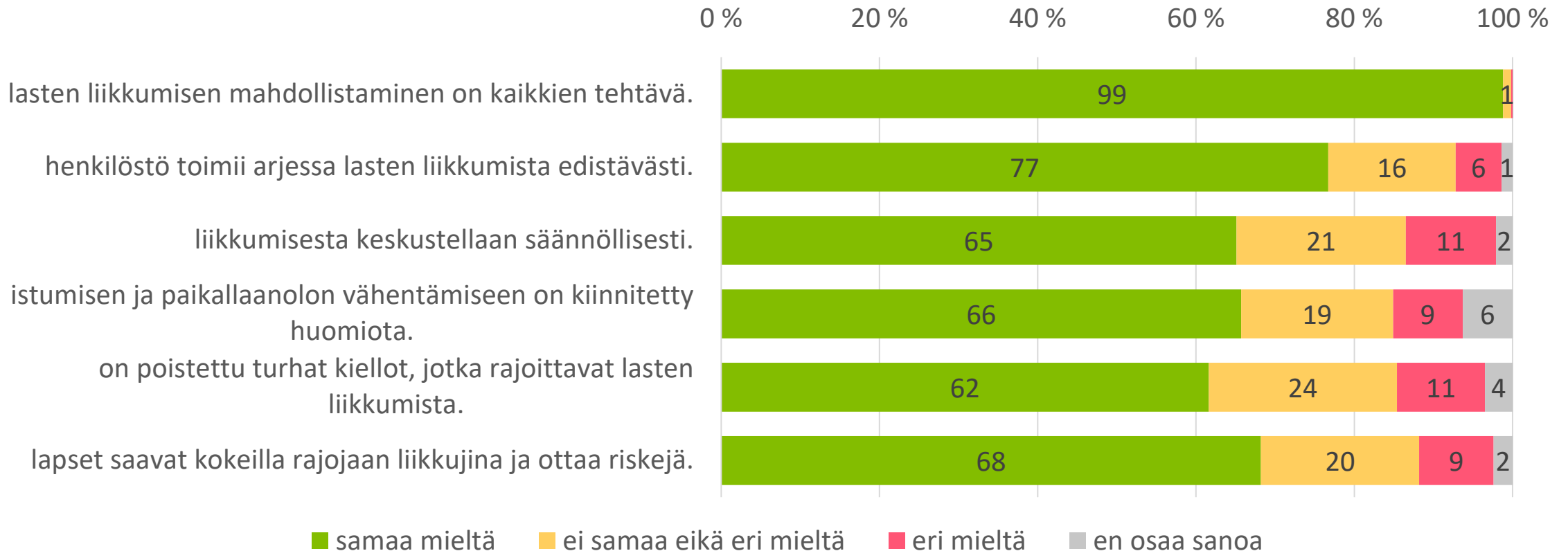

- Ideoiden/liikuntavinkkien/materiaalien ja kokemusten jakamista
- Toisilta oppimista, yhteistä ideointia
- Toimivien käytäntöjen ja vuosisuunnitelmien jakaminen
- Muiden kuntien esimerkit
- Aikaa suunnitella toimintaa muiden ryhmien kanssa
- Alueelliset kokoukset 1-2 kertaa vuodessa
- Lisäkoulutus
- Säännölliset kokoukset liikuntavastaavien kesken
- Henkilöstön aktivointi ja motivointi
- Tapaamiset muiden koordinaattoreiden kanssa
- Tukea 1-2v. lasten liikkumisen edistämisestä.
- Yhteistyö urheiluseurojen kanssa
- Jonkinlainen vertaisten tsemppiryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti ja jakaa kokemuksia, haasteita ja ideoita
- Lapsille lajikoikeiluja päiväkotiin

Henkilöstön suhtautuminen liikkumisen edistämiseen varhaiskasvatuksessa

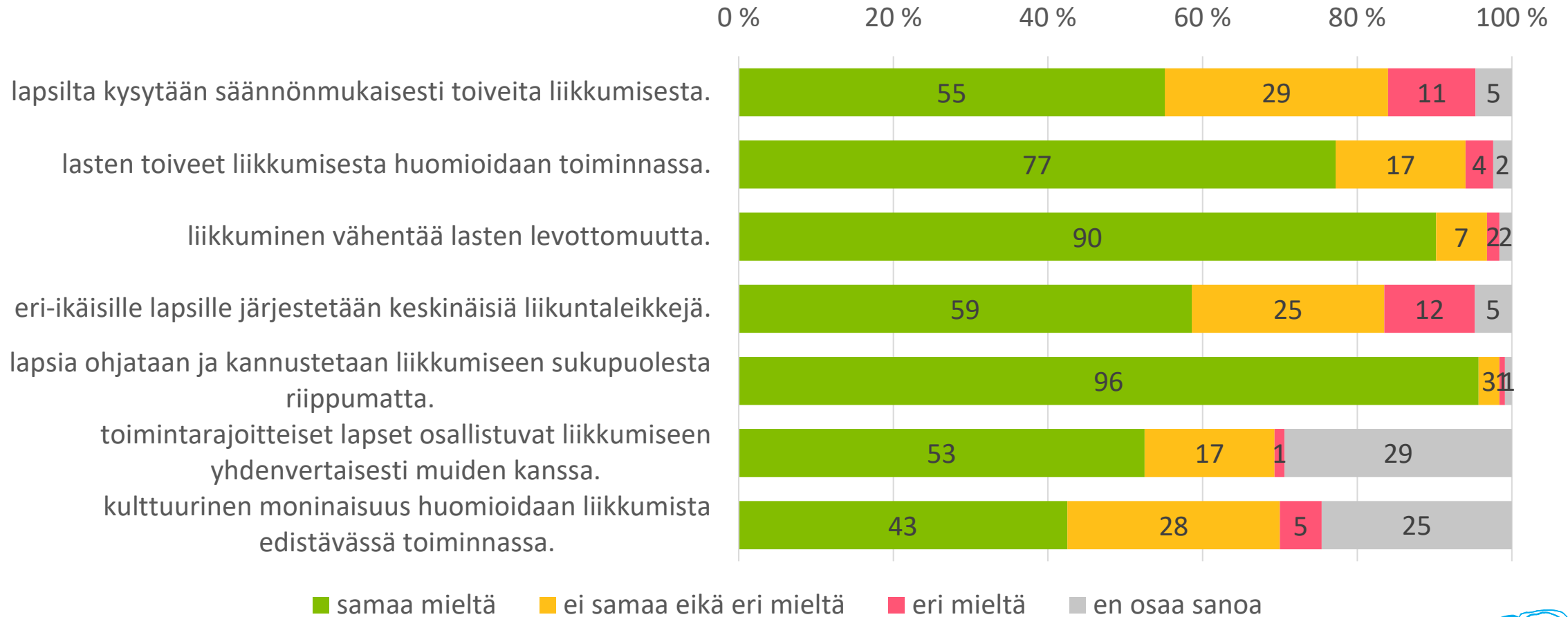
Liikkumisen edistäminen varhaiskasvatuksessa 1/3

Yksikössäni...

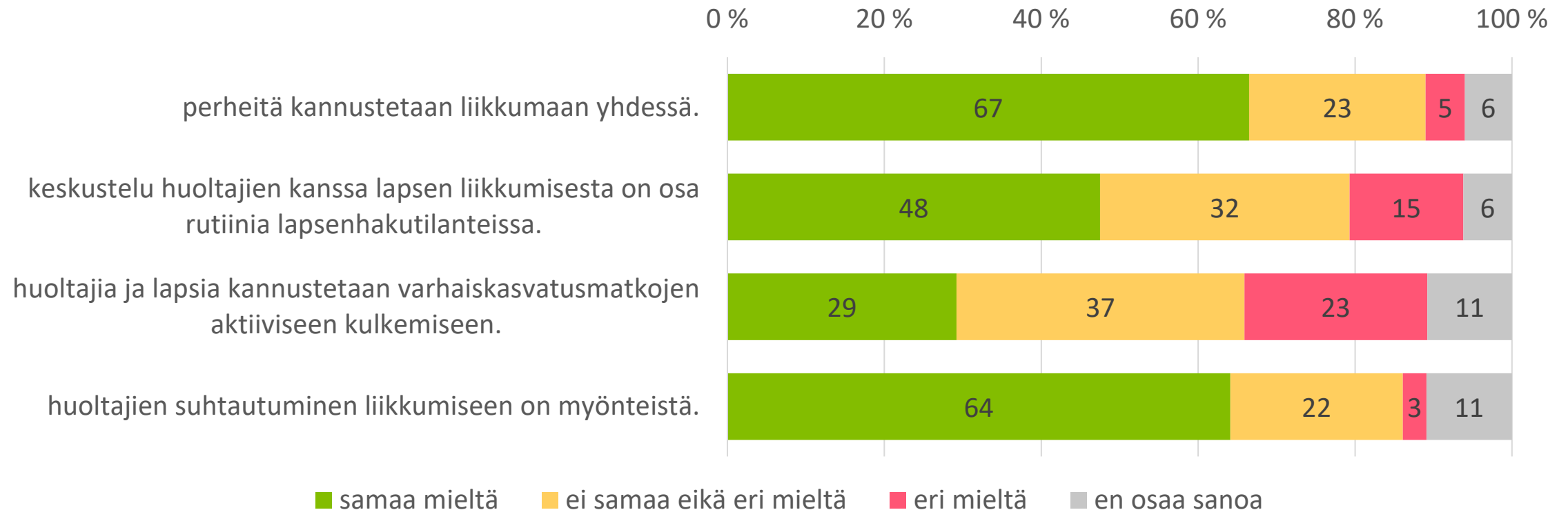
Liikkumisen edistäminen varhaiskasvatuksessa 2/3

Yksikössäni...

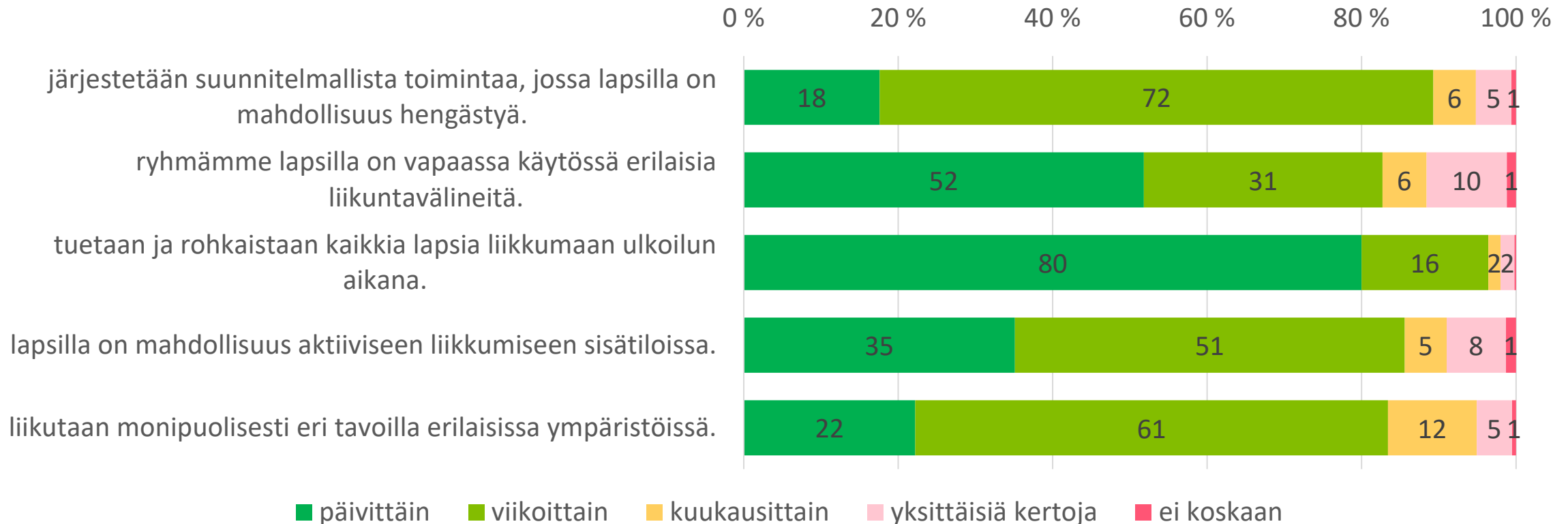
Liikkumisen edistäminen varhaiskasvatuksessa 3/3

Yksikössäni...

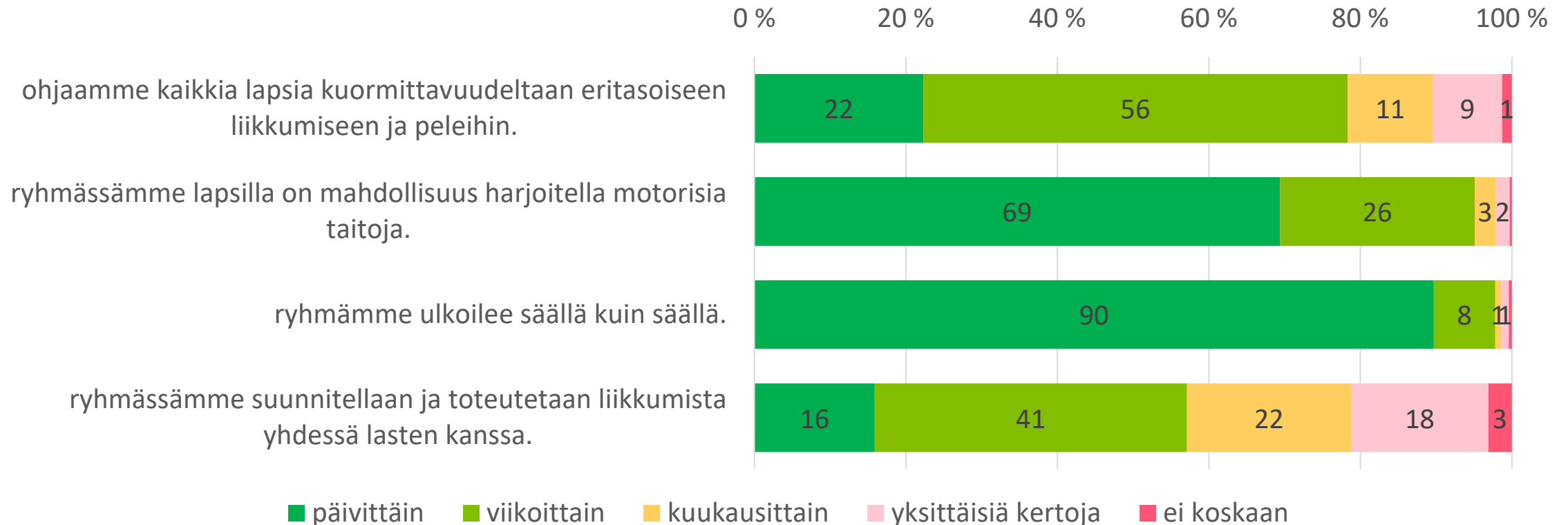
Varhaiskasvatusryhmä liikkumisen mahdollistajana

Kun arvioit ryhmänne toimintaa kuluvan syksyn aikana, kuinka usein...

Varhaiskasvatusryhmä liikkumisen mahdollistajana

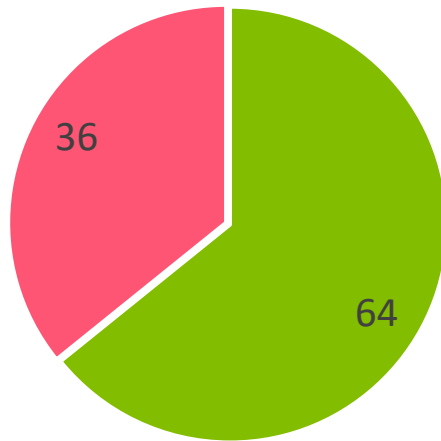
Kun arvioit ryhmänne toimintaa kuluvan syksyn aikana, kuinka usein...

Henkilöstön kokemukset Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta

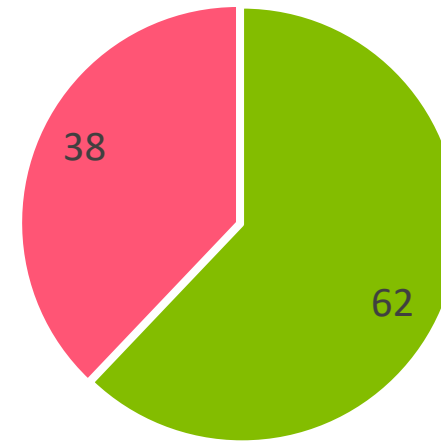
Kokemukset Liikkuva varhaiskasvatus –toiminnasta

Onko sinulla kokemuksia yksikkösi
Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta?

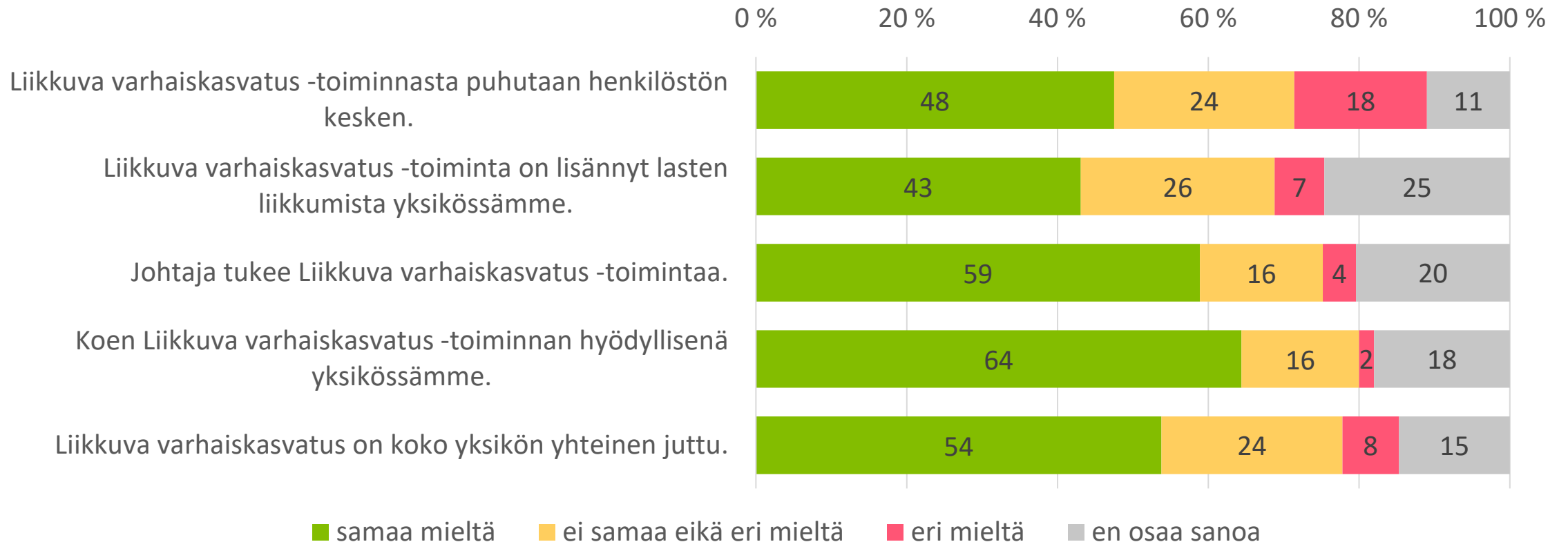
■ kyllä
■ ei

Oletko osallistunut yksikkösi Liikkuva
varhaiskasvatus -toimintaan?

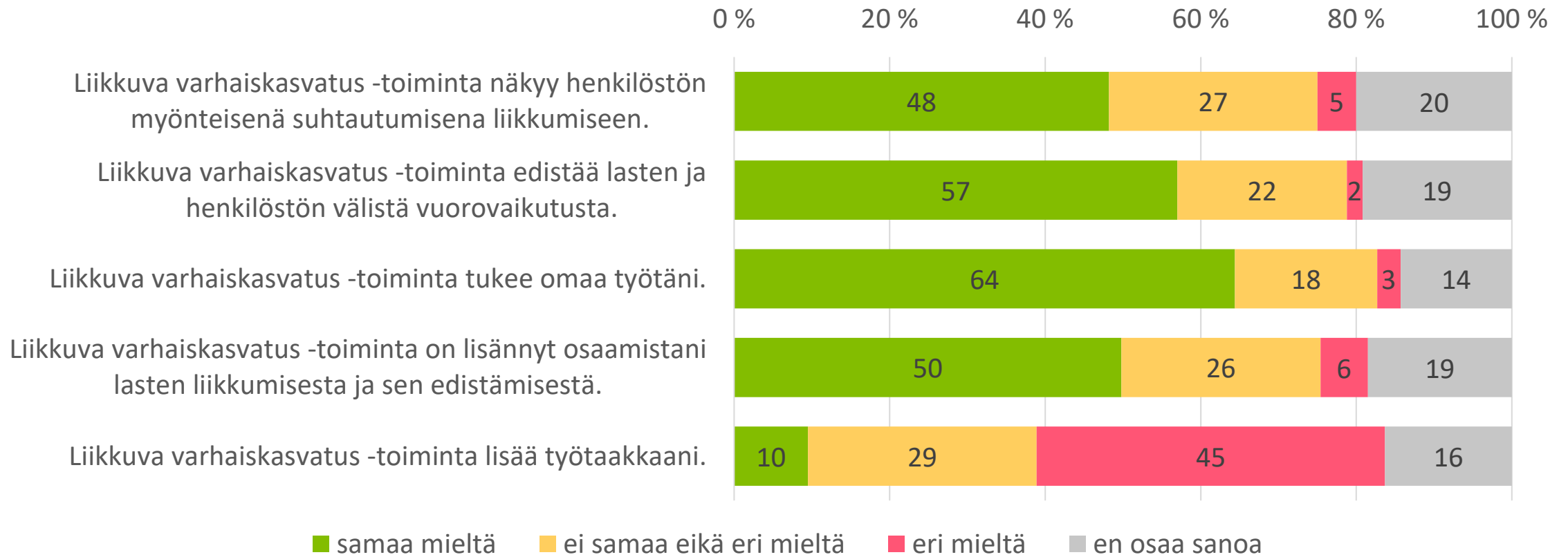

■ kyllä
■ en

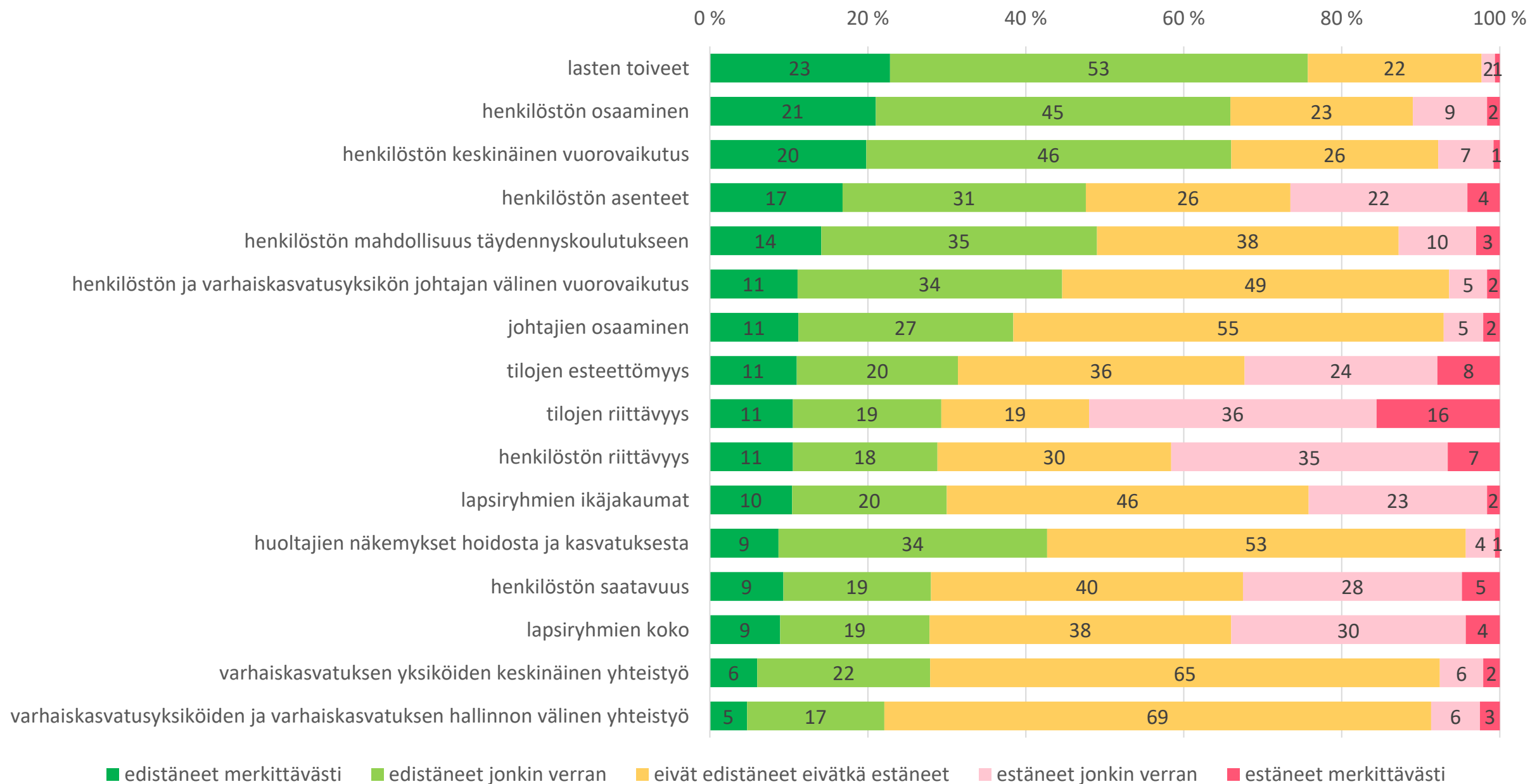
Kokemukset Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta

Kokemukset Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnasta

Liikkuva varhaiskasvatus -toimintaa edistävät ja estävät asiat

Millaista tukea tarvitsisit omalle työllesi Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan edistämiseksi?

1. Aika ja resurssit: lisää aikaa suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.
2. Koulutus: lisäkoulutusta ja tiedon jakamista henkilöstölle.
3. Ideat ja vinkit
4. Valmiit materiaalit: helposti ja nopeasti käyttöön otettava materiaali.
5. Yhteistyö ja tuki: parempi yhteistyö ja tiedon jakaminen koko henkilöstölle.
6. Liikuntavälineet ja -tilat: lisää monipuolisia liikuntavälineitä.
7. Motivaatio ja innostus: henkilöstön liikkumista kohtaan tunteman motivaation ja innostuksen vahvistaminen.
8. Yhteiset teemat ja projektit
9. Perhepäivähoitajien tukeminen

Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan tila

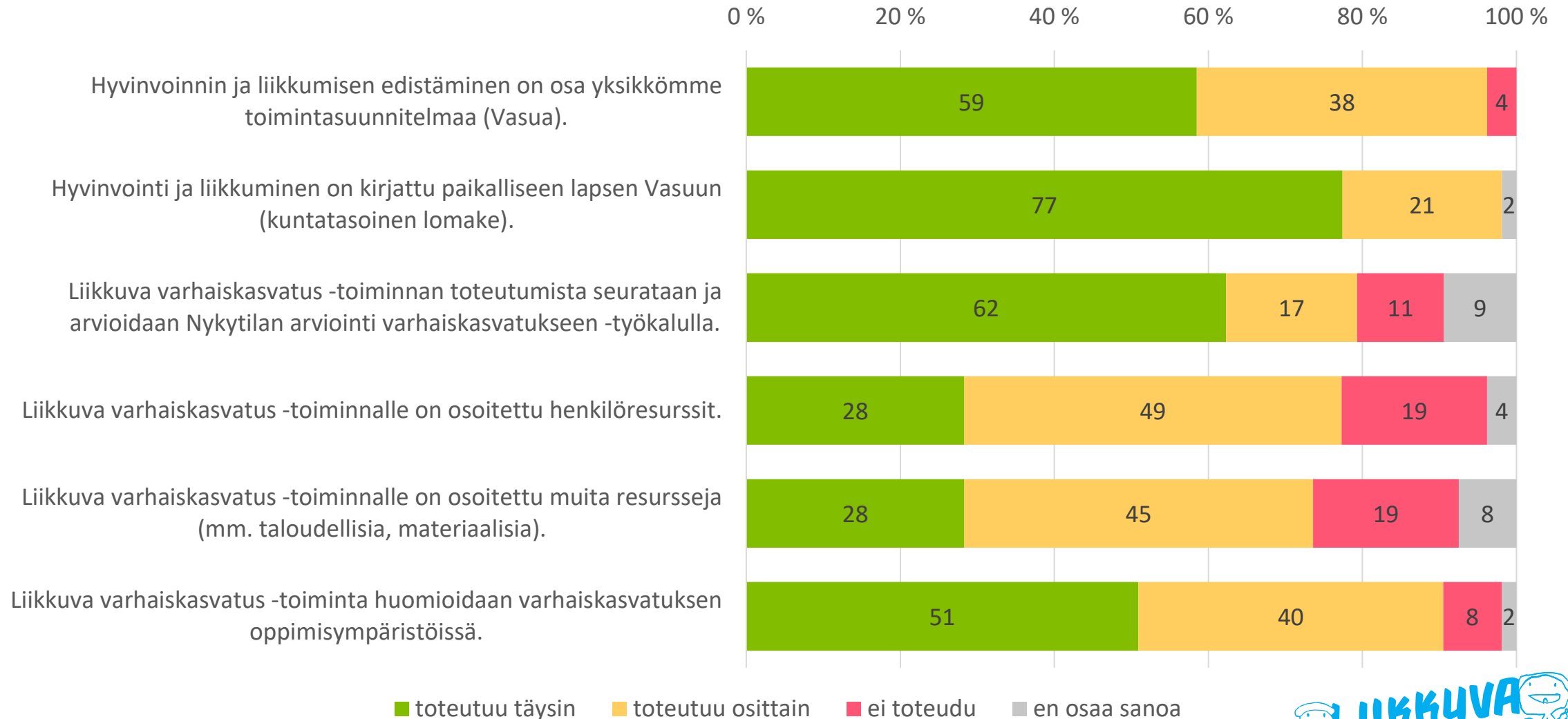
Johtajat n=53

Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöt n=200

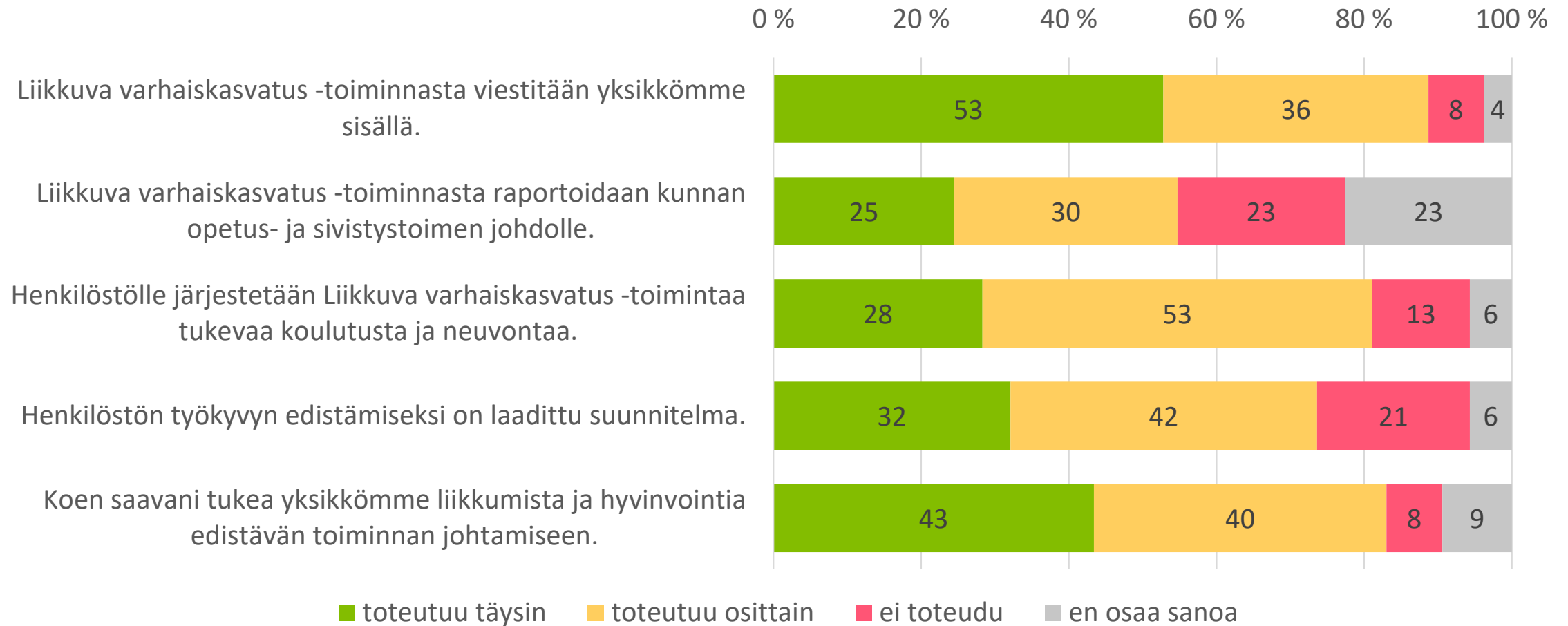
Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan toteutuminen 1/2

Johtajat (n=53)

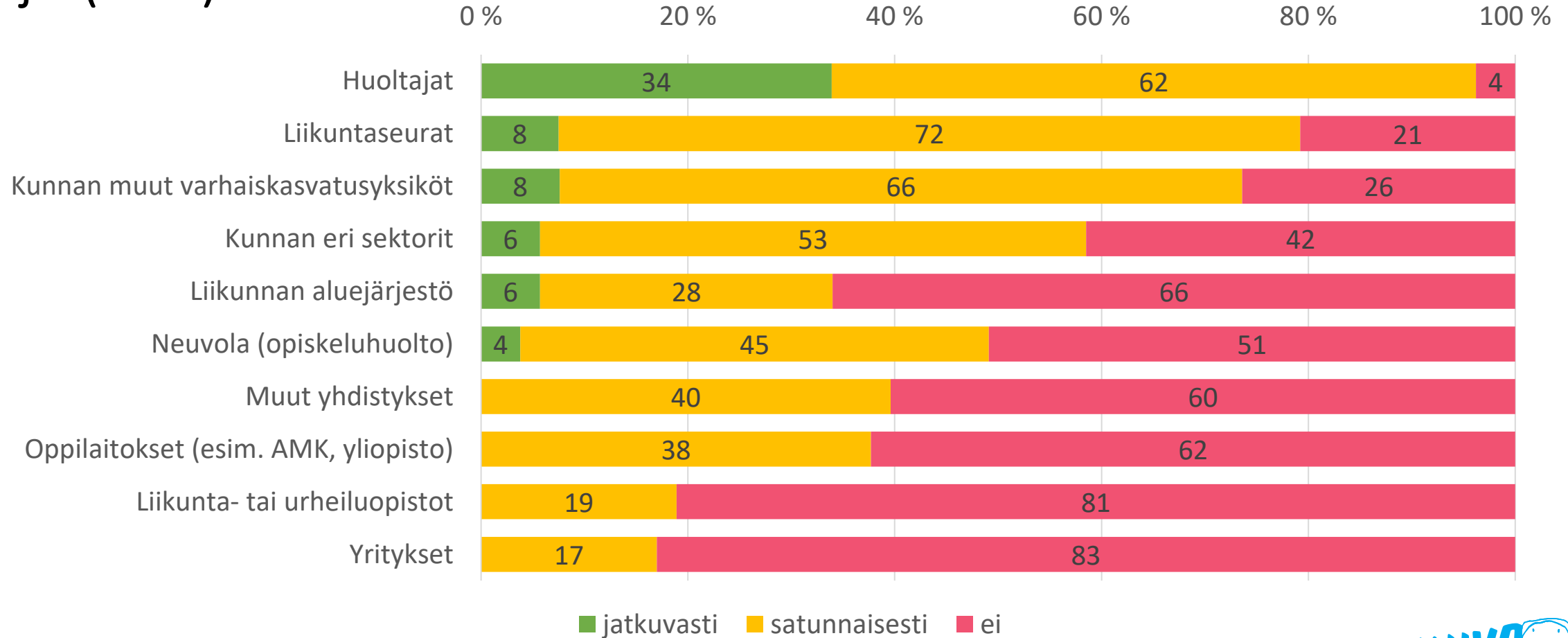
Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan toteutuminen 2/2

Johtajat (n=53)

Varhaiskasvatusyksikön yhteistyötahot liikkumisen edistämiseksi

Johtajat (n=53)

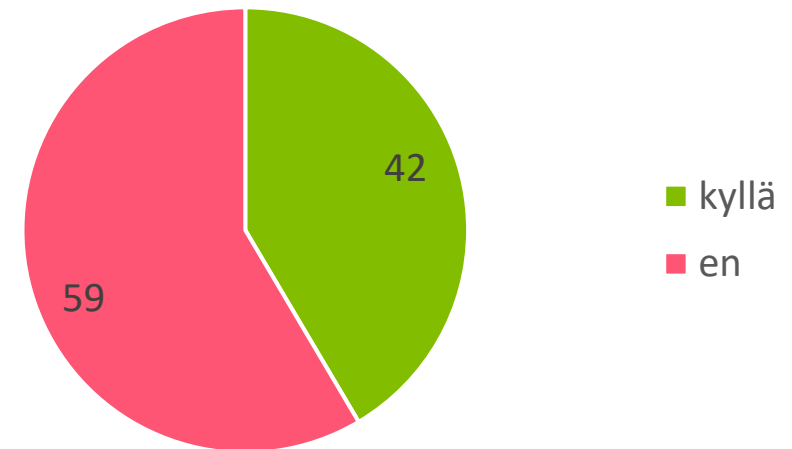

Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöiden (n=200) työaika ja verkostotyö

Kuinka monta tuntia käytät keskimäärin työaikaasi kuukaudessa Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen?

Vaihteluväli oli 0–12 tuntia ja keskiarvo 2,5 tuntia.

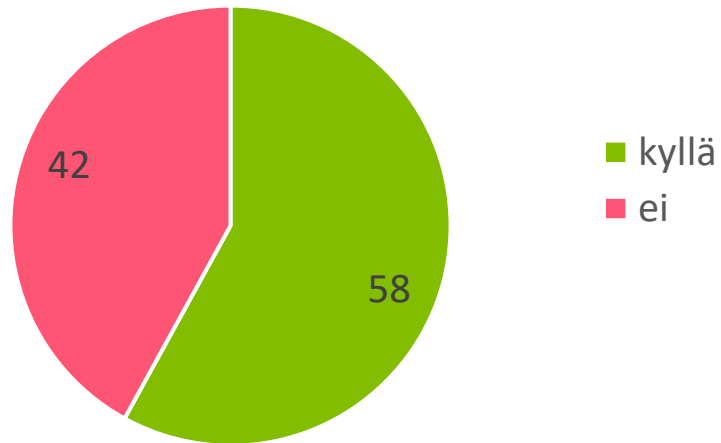
Toimitko paikallisissa tai alueellisissa Liikkuva varhaiskasvatus -verkostoissa?

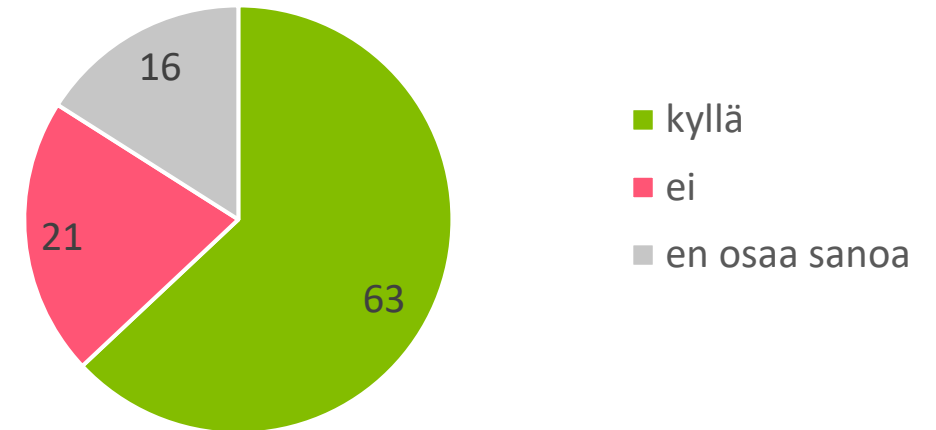
Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnan suunnittelu, seuranta ja arviointi

Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöt (n=200)

Onko varhaiskasvatusyksikössäsi laadittu Liikkuva varhaiskasvatus -vuosikello?

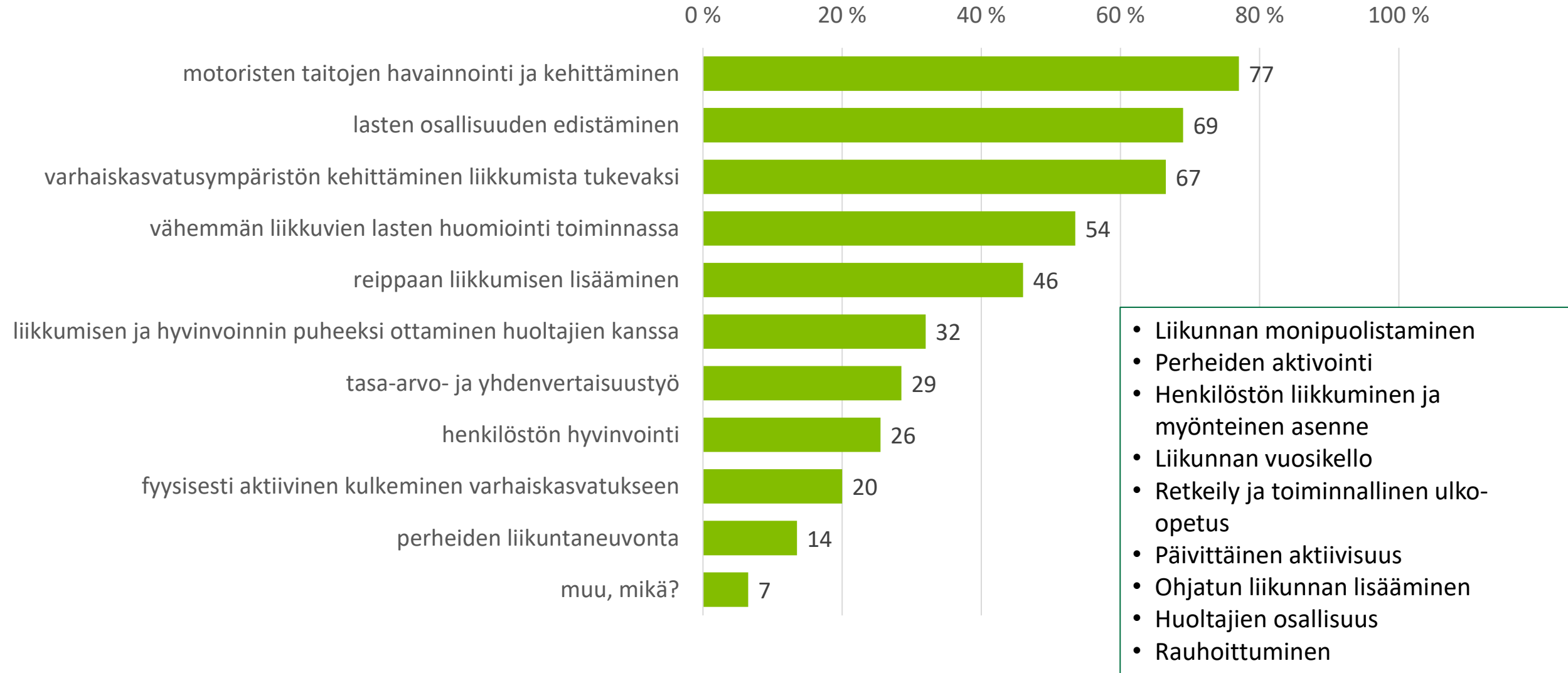

Onko varhaiskasvatusyksikössäsi tehty Nykytilan arviointi varhaiskasvatukseen viimeksi kuluneen vuoden aikana?

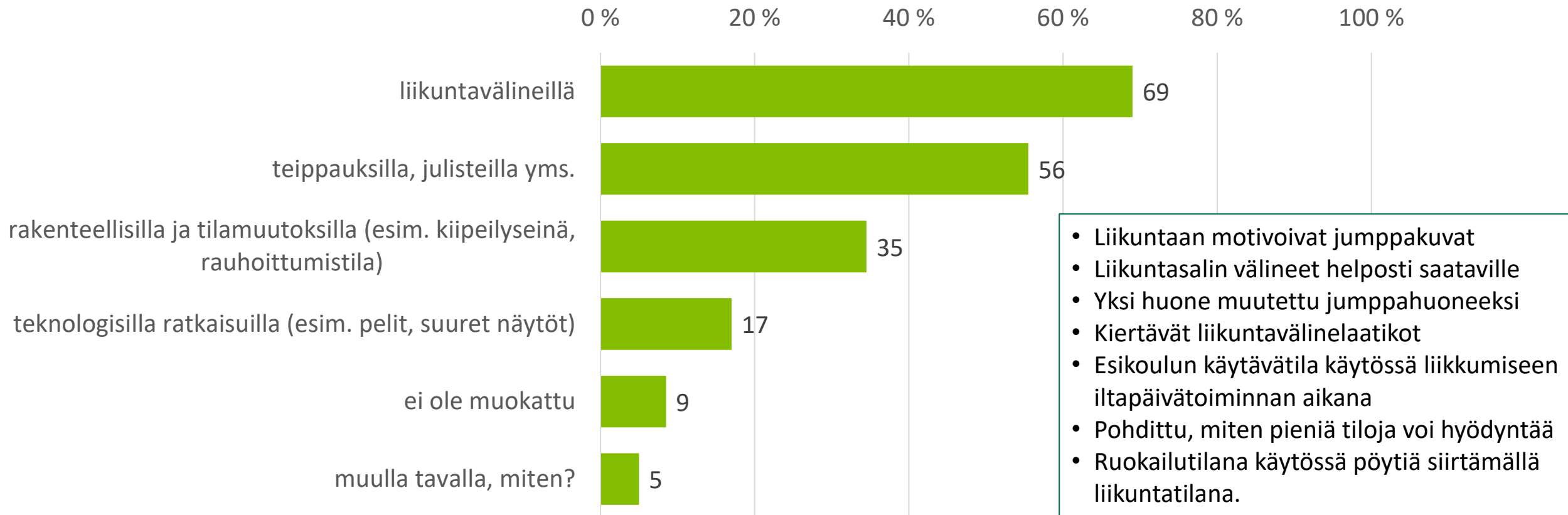
Mitä seuraavista teemoista on painotettu Liikkuva varhaiskasvatus -toiminnassanne viimeksi kuluneen vuoden aikana?

Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöt (n=200)

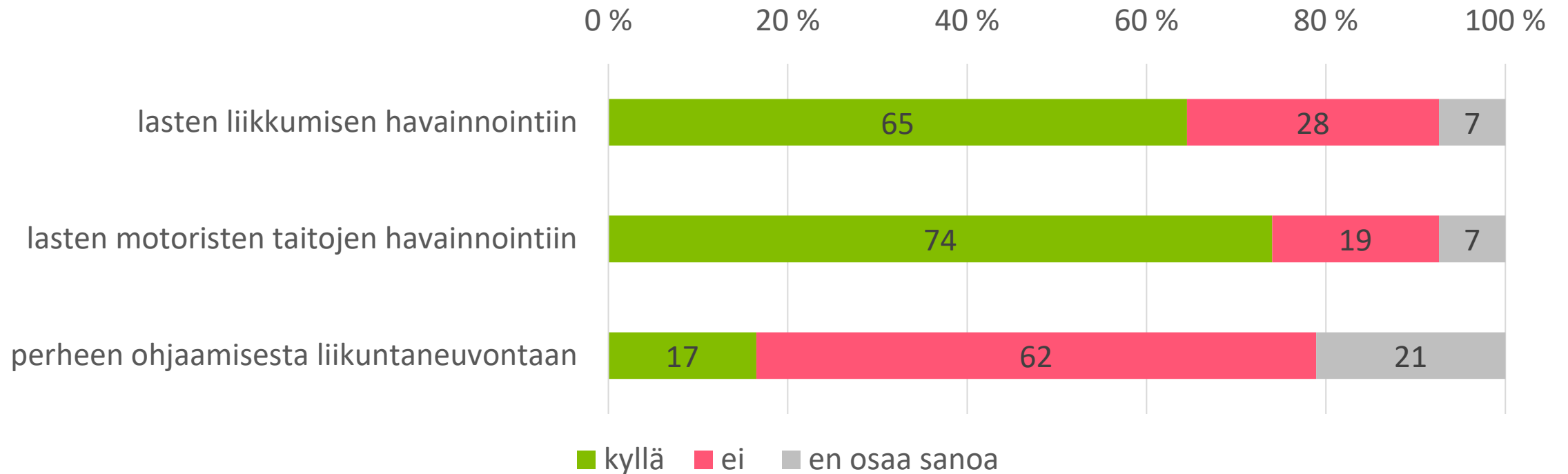
Miten varhaiskasvatusyksikkösi sisätiloja on muokattu liikkumista tukeviksi?

Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöt (n=200)

Onko yksikössäsi sovittu käytäntö...

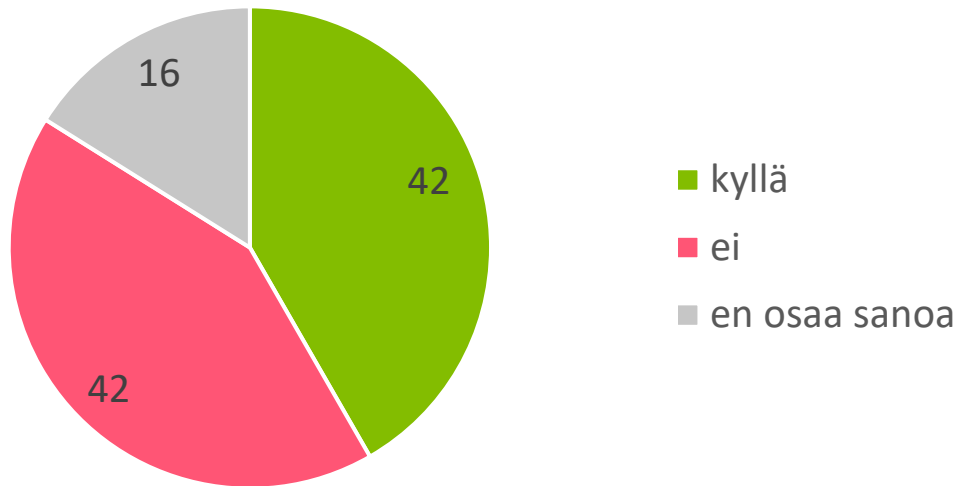
Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöt (n=200)

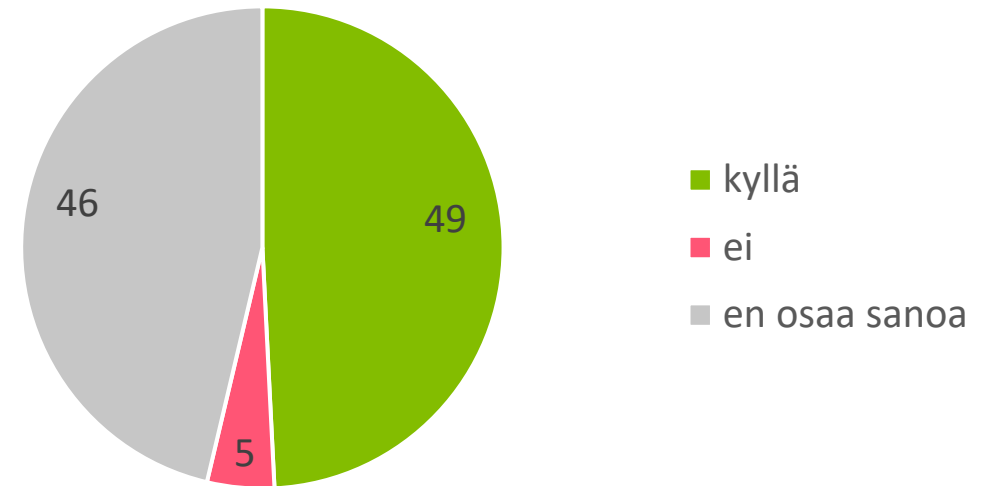
Perheiden liikuntaneuvonta

Liikkuva varhaiskasvatus -vastuuhenkilöt (n=200)

Onko yksikössäsi sovittu, miten liikkuminen otetaan puheeksi perheiden kanssa?

Onko kunnassasi tarjolla liikuntaneuvontaa perheille?

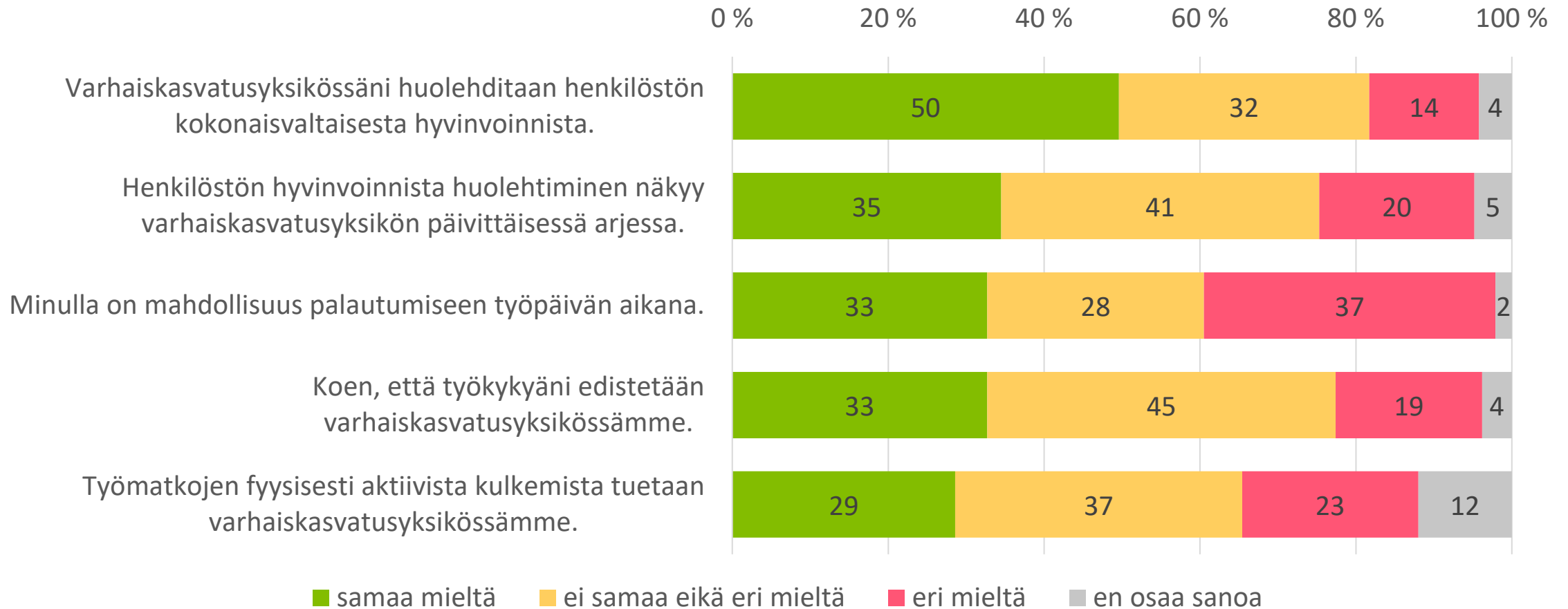

Minkälaista tukea tarvitsitte perheiden liikuntaneuvontaan liittyen?

- Tietoa kunnan tarjoamista palveluista
 - ”Ehkä päiväkoteihin voisi tulla kertomaan neuvonnasta ja jakaa esitteitä.”
 - ”Tieto siitä, onko kaupungissa mahdollisuus tähän.”
 - ”Liikuntaneuvojat voisivat tulla fyysisesti päiväkodille esim. hakutilanteisiin kohtaamaan perheitä.”
- Henkilöresursseja
- Yhteistyö
 - ”Urheiluseurojen kanssa yhteistyö.”
- Tukea ja esimerkkejä liikkumisen puheeksi ottamiseksi
- Konkreettista materiaalia monikielisyys huomioiden
 - ”Kaikki julisteet ja kivat helpot käytännön vinkit perheiden vapaa-aikaa ovat kivoja, esim. bingoruudukko Arkiseikkailussa.”
 - ”Helposti jaettavaa materiaalia.”

Työhyvinvointi

Kokemus työhyvinvoinnin edistämisestä

Koettu työkyky

Oletetaan, että työkykysi on parhaimmillaan saanut 10 pistettä.
Minkä pistemäärän antaisit nykyiselle työkyvyllesi?

(0=täysin työkyvytön, 10=työkyky parhaimmillaan)

**Kaikkien
vastaajien
keskiarvo**

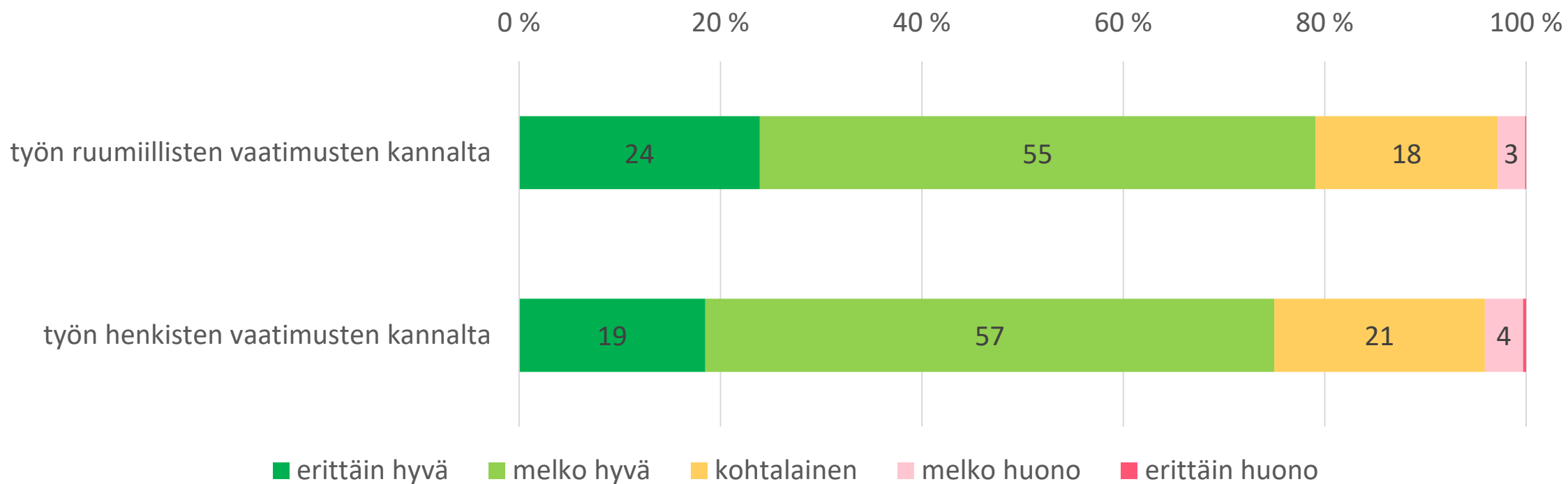
7,89

**Työkykynsä
heikentyneeksi
arvioineiden osuus
(0–7 vastanneet)**

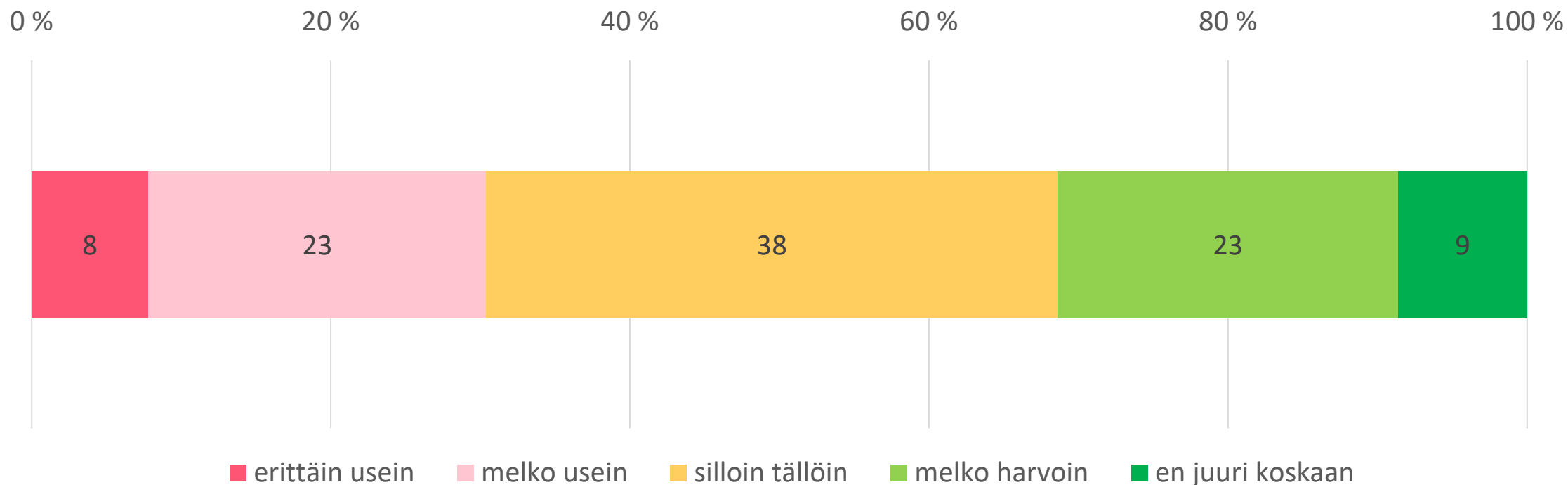

29 %

Koettu työkyky...

Kuinka usein tunnet itsesi kohtuuttoman uupuneeksi työpäivän jälkeen?

Mitkä seuraavista varhaiskasvatuksen henkilöstön hyvinvointiin liittyvistä tukimuodoista ovat käytössä...?

Millaista tukea tarvitsisit työhyvinvointisi edistämiseksi?

- Taukojen ja palautumisen mahdollistaminen
- Työkuorman ja työajan hallinta
- Henkilöstöressurssien lisääminen ja optimointi
- Liikunta- ja kulttuurietuuksien lisääminen
- Työn arvostuksen osoittaminen
- Taukoliikunnan mahdollistaminen
- Tuki itsestä huolehtimiseen
- Esihenkilöiden ja johdon tuki
- Henkilöstön toiveiden huomiointi, parempi keskusteluyhteys
- Säännölliset hyvinvointitapahtumat ja -koulutukset

”Kannatan liikkuvaa varhaiskasvatusta paljon!! ... Saisi olla enemmän esillä sekä työntekijöille että vanhemmille. Enemmän yhteistyötä sekä tietoa perheille, miten liikunta edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia!”

”Mielestäni ei ole varhaiskasvattajien tehtävä tai vastuulla puuttua lasten vanhempien vapaa-ajan toimintaan. Ei kysellä heidän liikkumisestaan tai kannustaa kulkemaan kävellen tms. Itseäni ahdistaa suuresti tämän kaltainen toiminta ja odotukset. Lähetän sähköpostitse liikunta tiedotteet ja se on mielestäni riittävä.”

”Kohti liikkuvaa toimintakulttuuria on avaintavoite. Liikkumisen ilon tulee näkyä ja kuulua sekä lasten että aikuisten elämässä. Pihalla seisomisen aikakauden soisi jo päättyneen. Sitä on nähty ja tehty jo puoli vuosisataa.”

KIITOS!

